Österreichische Nationalbibliothek

Inkubo

[O.O.]; RUS [ohne Jahresangabe]

Signatur: 706546-B.1.2.2

Barcode: +Z126557609

Zitierlink: http://data.onb.ac.at/rep/1002AFC1

Umfang: Bild 1 - 66

Nutzungsbedingungen

Die Österreichische Nationalbibliothek macht an diesen Inhalten kein eigenes urheberrechtliches Verwertungsrecht geltend. Sie erklärt sich insofern auch mit einer Nachnutzung dieser Inhalte in der abrufbaren Qualität ausdrücklich einverstanden. Dies gilt auch für die Verwendung dieser Inhalte in Online-Foren, Blogs und in Social-Media-Kanälen wie Facebook, Instagram, Pinterest etc.. Unabhängig davon sind allenfalls bestehende Rechte Dritter an den Inhalten vor jeglicher Nachnutzung vom Verwender individuell zu klären.

Bei einer Nutzung unserer Inhalte ersuchen wir um die Angabe eines Bildnachweises (Titel, Datierung und weitere verfügbare Beschreibungen) und um eine Quellenangabe (Zitierlink aus [Portal] und der Verweis "[Portal]/Österreichische Nationalbibliothek"). Für Postings auf Facebook oder Instagram ersuchen wir um Verlinkung des entsprechenden Accounts der Österreichischen Nationalbibliothek.

ÖSTERREICHISCHE
NATIONALBIBLIOTHEK

706.546-B

ESP 1,2.

706.546-B.Esp-
1
2
1

706.546-B.Esp-
1
2
2

ÖNB
+Z98763100

ÖNB
+Z126557609

Devizo: „Se forestas la suno,
Supiĉas la luno."

Ĵnkubo.

(Originale verkita).

1. Pro la resto.

Ĵam dum preskaŭ du monatoj Ĉukor ĉiumazde vespere per ruĉe-
vala veturilo veris el sia eta vilaĝo al la fervojstacio kaj de tie per vagonaro en la
urbon, kie en hospitalo kuŝis malsana lia juna kaj amata edzino. Delonge estis
lu ne prizorgata de li la mastrumado kaj interrompitaj ĉiuj zilatoj kun multe-
ombraj konataj najbaroj, kiujn antaŭe li ofte vizitis kun la edzino, - tuta lia at-
nto, ĉiuj pensoj estis koncentziigitaj sole je la edzino kaj ruujara fileto. Kiam li est-
is hejme, li senfine sopiris je la edzino, malpacience kalkulis tagojn kaj horojn, kiuj
r partigis lian kunvidiĝon kun la amata estajo, ĉiominute maltrankvile atendis
runebran telegramon kaj poris nek manĝi, nek dormi; kiam venis longe-atendita
mardo kaj li venis la urbon. Li, sidante apud ŝia lito, maltrankviliĝis pri la infano
kiu estis restigita je prizorgado de sindona, sed jam maljuna kaj malsaĝa vartistino.
Kaj tiel la afero daŭris senindulge-turmentige senŝanĝe de tago al tago. Li malgras-
iĝis, pariĝis nervema kaj koleriĝema.

706746a - B

Estis aŭtuna pluva vespero, kiam Ĉukov, kutime ŝarĝita de siaj malĝojaj pensoj kaj maltrankvilaj timoj pri sorto de la forlasitaj edzino kaj filo, eliris el sia veturilo kaj, donte al la veturigisto lastajn ordonojn, ekpaŝis al la stacidomo. Sur la perono renkontis lin lia relŝarĝistoj, kiuj jam konis lin pro liaj oftaj vojaĝoj, kaj serveme malfermis antaŭ li la pordon. La servemo, tamen, nun ŝajnis al li nenatura, suspektinda kaj, kiam li pli atente ekzamenis iliajn vizaĝojn, li estis surprizita: la vizaĝoj de ambaŭ iliaj estis ruĝegaj, iliaj okuloj ŝanceliĝis, - estis nenia dubo, ke ili estis ebriaj. Li sulkigis la frunton kaj rapidmove glitis preter ili tra la pordo. Estis dek minutoj post la sepa, post duonhoro devis veni la vagonaro, tamen la salono estis preskaŭ malplena. Nur apud unu fenestro sidis maljuna kamparanino, malrapide maĉinta ion per siaj sendentaj makzeloj; sur kontraŭa benko estis apogitaj je angulo du longaj, hele brilintaj segiloj, posedantoj kies, en malpuraj ŝiritaj vestaĵoj, kuŝis proksime de ili sur la planko, almetinte la kalkanojn al varmospirinta kameno; ia dande-vestita junulo legis ĉe la pordo mem hortabelon de vagonaro, ne ellasante el la buŝo cigaredon; en malantaŭa malluma angulo laŭdaĝe de vasta ligna placeto de granda decimala pesilo, turninte supren sian maldikan vizaĝon kun maldensa hirta barbaĉo kaj large dismetinte la piedojn, ronkis la stacigardisto. Krom tiuj ĉi personoj en la salono estis neniu.

Ĉukov fiksrigarde, ĉiam sulkiginte la vizaĝon, ree cirkaŭrigardis ĉiujn kaj iris tra la ĉambro al pordo, kondukinta en la dejorejon. La pordo kun malgranda, nun fermita, fenestreto de biletkaso estis kutime fermita kaj je tiu ĉi fojo nenia sono penetris tra ĝi el la dejorejo. Kun profunda ekspiro li malleviĝis sur benkon apud la

pordo mem. La junulo baldaŭ finis la legadon kaj sidiĝis apud li. Komenciĝis la inter-
parolo:

—Ĉu vi ankaŭ veturas en Rybinsk'on? - demandis Ĉulkov. - Ĉu la vagonaro kuti-
me malpruĝas hodiaŭ?

—Jes, - ĝentile respondis la junulo, - mi veturas Rybinskon, pli ĝuste ne Rybinskon
mem, sed iom pli malproksime... Ĉu vi aŭdis, je kvarduek verstoj de Rybinsk estas
stacio Flárino, nu-s, mi celastien... Tie, - li daŭrigis post mallonga paŭzo kun
rimarkebla hezito kaj subita ruĝiĝo de la vizaĝo, - tio ĉi estu „interni", tie... ne
en Flárino, sed tre proksime de ĝi, en vilaĝo. Nekouz loĝas mia patrino... Kvankam
mi ankoraŭ ne geparencigis oficiale, tamen, parolante sincere, „interni"...

—Bonege... Mi komprenas... Mi dezirasal vi...

— Mi dankas vin. Mi tre ĝojas, ke mi havos tian agrablan kunvojaĝanton. Sendube
mi veturos kune, en la sama vagono? Parolante sincere, „interni", mi...

—Mi nenion havas kontraŭ via propono, tamen... Ĉu oni sonorigis de la proksi-
ma stacio? Ĉu oni jam paris de tie telefonsciigon pri la vagonaro baldaŭ ven-
onta?

— Oni sonorigis dufoje, mi aŭdis, tamen nenia voĉo estis aŭdata... Ŝajne, oni
neniun respondis de tie ĉi, - li montris per kapmovo la dejorejon. - Oni parolas,
hodiaŭ ĉiuj estas ebriaj!... - li aldonis iom pli mallaŭte kaj ekridis.

— Neeble! - laŭte ekkriis Ĉulkov kaj nervoze saltleviĝis de la benko. - Ĉu oni por-
tas?.. Ja centoj, miloj da homoj konfidas al ili sian vivon, - la lastan vorton li elpa-

is kun akcento, - ja ne brutaro estas en vagonaro j...

Subite lia rigardo falis sur la ronkintan gardiston, samtempe li ekmemoris la ebri-ejn relŝanĝistojn kaj tuj ekkredis je vereco de la vortoj de sia kumulo. Li ne finis la pra-on kaj ree sidiĝis, sulkigante la vizaĝon.

— Hodiaŭ, parolante „inter ni", estas Pokróv* granda festo de kamparanoj... Vi kutime festas ĝin...

Akresona sonorilbruo post la pordo supersonis plurajn vortojn de la junulo. Ĉukor eliviglis kaj maltrankvile ekmoviĝis sur la benko.

— Ĝen, de la najbara stacio oni demandas, ĉu la vojo estas libera por la vagonaro, - diris.

La sonorilbruo daŭris longe kaj silentiĝis. Respondejo ĝi neniu ekmoviĝis post la pordo, neniu donis respondan sonorilsignalon. Ĉukor ekrigardis poŝhorloĝon.

— Estas dekdu minutoj post la sepa... - li diris. - Ŝaŭ la hortabelo la vagonaro venas ĉi tien en kvardek tri minutoj post la sepa... por trakuri la interspacon inter nia stacio kaj la najbara ĝi uzas dudek minutojn, sekve, nun ĝi jam...

La sonorilbruo ripetiĝis. Je tiu ĉi pojo ĝi bruis pli obstine, pli trudeme kaj daŭris pli longe, ol antaŭe, kun oftaj mallongaj interrompoj, sed neniu atentis ĝin, neniu respondis. La interparolantoj intersŝanĝis maltrankvilajn okulsignojn.

— Vi vidas, - diris la junulo, - la dežoranto dormas ankaŭ ebria kaj ne aŭdas la signalon. Parolante „inter ni"...

---

*) Pokróv estas rusa eklezia festo de la 1-an de Oktobro.

—Kazulo, iru, veku lin!.. -Ĉulkov interrompis lin, petegante.-Ja ĉiu minuto, ĉiu momento...

La junulo obeeme prenis per la mano la pordon, sed ĝi estis nemalfermebla. Li el ĉiuj portoj puŝis ĝin tien kaj reen, skuis, nenio efikis.

—Ŝi estas ŝlosita,-li diris, pine, revenante al sia loko. -Ŝi vekos la gardiston, ke ĝi...-kaj ne fininte la frazon, li saltis al la pesilo. -He, vi!...-li diris, puŝante per la piedo la ronkinton. -Estimata sinjoro, ĉu vi surdiĝis?.. Oni sonorilsignalas...

—Nun ne estas plu sinjoroj!-edife respondis la gardisto, ordigante ĉapon sur la kapo kaj jetante ĉirkaŭe malkontentan, kolereman rigardon de la postdormaj, ŝvelintaj okuloj. -Nun ĉiuj estas egalaj!..

Ree ekbruis la sonorilo. La gardisto malrapide ekiris al la dejorĉambro, frotante la okulojn.

—Ĝi estas ŝlosita,-diris Ĉulkov, montrante per la okuloj la pordon,-ni...

—Ĉu ŝlosita?..-la gardisto ekridis. -Ĉu oni povas ŝlosi ĝin? Ne, ĝi simple havas unu sekreton.

Kun granda forto li ekpuŝis la pordon per la genuo, poste ektiris ĝin,-ĝi tuj malfermiĝis. Li triumfe-mokeme ekrigardis Ĉulkov'on kaj diris, malaperante post la pordo:

—Kaj vi parolas, ke ĝi estas ŝlosita!..

Post unu momento ekbruis alitona, respondsonorilsono kaj ekaŭdiĝis laŭta, maldelikata kaj malkontenta vizvoĉo, videble, antaŭ telefono:

—Nu?..Jes, mi scias!..jes... Ĉu tiel? Vi mem, diabloj, dormas ĉiam!.. Kio?.. Azeno,

tultulo!..

La voĉo silentiĝis. Eksonis alia signala sonorilo.

—Sloro al Dio! – diris Ĉukkov. – Fine, ĉio estas en ordo. Jen oni signalas al la semaforo.

Kun laŭta frapo malfermiĝis la fenestreto de la kaso, tra ĝi ekrigardis en la ĉambron paro da dormemaj, koleraj ruĝaj okuloj.

—Kiu bezonas je bileto j?.. – tuj laŭte demandis la jam konata maldelikata kaj raŭka voĉo.

Ĉukkov sin ŝovis je la alvoko.

— Unu bileton ĝis Rybinsk... – li diris.

— Ha, Sergej Sergeiĉ!... – balbutante interrompis lin la dejoranto, traŝorante al Ĉukkov sian manon. – Mi gratulas vin kun la festo!.. Ĉu vi ree en la urbon?.. Ĝusteaze, iru en la telegrafejon, tie kuŝas unu telegramo pozvi...

— Ĉu telegramo? Kiam ĝi estis ricevita?..

— Mi ne scias... Ŝajne, hodiaŭ matene...

— Ĉu matene? Do kial mi ne serdis ĝin al mi tuj?. Mi ja petis, mi pagus...

— Mia karulo, ne forgesu, ke hodiaŭ estas la festo... Nu, kiu portus ĝin al vi?.. Mi kompesas, ĉiuj estas ebriaj de la mateno mem, ke vergu ilin diablo...

Tiutempe aliris la gardisto kaj, plate rigardante la okulojn de Ĉukkov kun sekreta espero je ricevo de trinkmono, etendis al li la telegramon. Ĉukkov senkonscie metis la manon en monujon kaj, ne rigardante en ĝin, donis al la konservemuĝa man moneron. Poste, sidiĝinte sur sian lokon, li disŝiris la kovertonkaj eklegis malrapide, paliĝante:

„Venu. La operacio pasis peliĉe, sed okazis unu neantaŭvidita komplikaĵo. Al via edzino nun minacas serioza danĝero."

La mano j mem malleviĝis, en la oreloj io ekbruis obtuze. Tamen li paris ankoraŭ unu portuzon kaj rigardis noton sur la telegrampolio pri sendhoro de ĝi. Tie estis klare notite: „akceptita en la telegrafejo por sendi la 30-an de Septembro je la 4horo postlagmeze."

— Malbeno!.. - li ekkriis. - Ŝi jam plu ne vivas, oni trančmortigis ŝin!..

La maljunulino kun teruro kaj kompato ekrigardis lin, kaj; ĉesigante la maĉadon, paris krucosigron.

— Ne perdu esperon, - ie proksime flustris la junulo, - parolante „interni"...

Ekstere oni eksonorigis, sciigante pertio, ke la vagonaro jus ekmoviĝis de la najara stacio.

En la pordo aperis ŝancelĝanta figuro de la dežoranto. Li malkontente sulkigis sian ruĝan ŝvelintan vizaĝon kaj el ĉiuj portoj penis eltiri per la lipoj strion de tabakpuno el cigaredo, kiu ankoraŭ ne estis ekbruligita.

— Ni nenie vidis tian malordon, ĉu vi scias, ĉiuj estas ebriaj! Venas la vagonaro kaj la relŝanĝistoj... - la junulo subite sin turnis al li.

— Kio?.. Ki-o?.. Ripetu!.. Ĉu vi rajtas instrui? Ĉu ri porgesis, al kiu vi parolas?..

La junulo konfuziĝis kaj retiriĝis.

— Ĉiu sentaŭgulo, pripono kuraĝas instrui!.. - daŭrigis la dežoranto, kun kolero bruservante, post si la enirpordon.

-Kien li iris? -demandis unu segisto la gardiston, metante sur la ŝultron sian

lon.

-Li scias, kien li deveasiris!... -tiu respondis. -Kompreneble, al la relŝangîlo por

idi, ĉu ĝuste oni... -li nefinis, tuj almetiĝis al vitro mem de la fenestro kaj post

nur sekundo ekkuris for, laŭte murmurante: -Ĉu li frenezîĝis?..

-Ivan Ivanič!.. Kamarado!.. Kien vi... kien?.. Returniĝu, revenu!... -tuj de ek-

tere ekaŭdiĝis lia voĉo plena de malespero. -Ja la atendata vagonaro estas

№13a, ĝi venas de la tute kontraŭa flanko!... de Vihrovo, sed ne de Dokučka...

---

2. „Ĉio estas en ordo".

En la vagono estis mallume. Sola malhela lanterno, pendinta ie

nalproksime sub la plafono mem, nur iom lumigis mallarĝan traiĝejon inter benkoj,

sur kiuj en plej malsamaj pozoj dormetis, dormis, siblis kaj ronkis nigraj homaj figu-

roj. La junulo bravo irisantaŭe, subtenante je la mano Čulkov'on, fikse rigardis je am-

baŭ flankoj, serĉante sidlokon, kaj ĉiam ripetis: -Bonege, bonege!... Ni tuj... parol-

ante sincere, „inter ni"...

-Sidiĝu, jen estas sidloko... -aŭdiĝis subite ie proksime virinvoĉo. -Ni baldaŭ, en

Komoróhovo, forlasos la vagonon, tiam vi povos okupi ankaŭ mian benkon...

Ili haltis. La junulo palpetrovis la benkon, sidiĝis sian kunulon. Kontraŭe mor-

diĝis ies ombro. Nur kiam la okuloj supiĉe alkutimiĝis al la mallumo, oni povis dis-

tingi en ĝi kamparanin on kun infano en la brakoj.

—Ĉiuj dormas trankvile, blinde-konfidinte sian vivon je dispono de kelkaj dekoj de... ed estas nokto, ĉiu volas dormi, multaj estas ebriaj... Kaj nur unu neĝusta reĝisorĝo, ora momento de hezito kaj ĉio... Vere oni parolas, ke nia vivo ĉiam pendas sur unu azero... -duonvoĉe parolis Ĉulkov, kvazaŭ al si mem.

—Ha, lasu, mi petas, viajn malgajajn pensojn! - interrompis lin la junulo. -Ja ni mortas ne sole pro katastrofoj sur fervojoj, oni ja pli ofte mortas hejme, en sia lito. Parolante „inter ni", homo tiamaniere...

—En lito... -Ĉulkov senkonscie ripetis kaj en lia imago klare aperis bildo de la una, bela edzino, kuŝinta en neĝoblanka littolaĵo de la hospitalo.

La infano ektusis. La tuso estis daŭra, spasma. Tusante ĝi ploris. La virino malrapide prenis ion el poŝo, longe turnis la prenitan objekton en la manoj, kiuj tenis la malsanulon, poste metis ĝin en la buŝon, demordis, elprenis ion el la buŝo kaj, metante en la buŝon de la ido, diris:

—Suĉu, suĉu!.. La tuso tuj ĉesos, nur vi ne mordu la bombonon per la dentoj, sed suĉu...

La infano eksuĉis. Post nelonge - denove la tuso kaj ploro.

—Ĉu mi ne parolis al vi, ke vi suĉu?.. Ĉu ne mordas bombonojn? Oni nur suĉas!.

Ŝi ree demordis peceton kaj metis ĝin en la buŝon de la infano. La vagonaro ekmoviĝis. Frapado de la radoj, tintsonado de iaj feraj ĉenetoj super la kapoj kupersonis ĉion kaj faris neeble ian interparolon. Malgraŭ tio la junulo, sin klininte al la orelo mem de Ĉulkov rigle rakontis ion, dezirante amuzi Ĉulkov'on

ĵaj dispeli liajn malgajajn pensojn. Sed tiu, sin transportinte en pensoj hejmen al
a forlasita filo, maltrankvile pensis, ke nun, eble, lia artistino ankaŭ same iom
metas en lian kuŝeton, ke, eble, ŝi estas malsana je ia abomena, sekreta malsa-
o, ke, eble, la filo jam delonge inkertiĝis de ŝi, kaj li nenion aŭdis el la rakonto. Nur
n kiaj oreloj sonis senĉese la alparolajo: „inter ni"... „inter ni". Fine, al Čulkov ŝajn-
s, ke memkapere inter li kaj la junulo kuŝas io, kio maltrankviligas la junulon kaj li
ormeme per la mano ekpalpis la benkon.

— Kion? — la kunulo tuj privigliĝis, rimarkinte la moron. — Ĉu vi ekdormetis?..

Sed sekvis nenia respondo. Čulkov jam estis ekstere de spaco kaj tempo. Alprem-
ĝinte al la angulo, li siblis per la nazo, jam konsciante nenion kaj nur iafoje mal-
are aŭdis dum oftaj haltoj de la vagonaro sonorilsonojn, pordfrapadon, nekonat-
jn voĉojn kaj ies rapidemajn paŝojn.

Frumatene, ĝuste kiam li songis la edzinon, ne tiun, kiun li alkutimiĝis vidi ĉir-
emajne en la hospitalo, sed sian antaŭan sanan edzinon, kiu staris feliĉa, gaja
n enirejo de ia luksa urbogardeno kaj, etendante al li la manojn, ridetante parolis:
Ĉu vi ne ricevis la telegramon? Strange! Mi telegrafis al vi, ke ni plu ne mal-
trankviligu, ke mi resaniĝis..." Ĝuste en tiu momento lin rekis frapo de la pordo
aj laŭta, maldelikata voĉo de konduktoro:

— Stacio Skalino! La vagonaro haltos por tri minutoj!..

La dolĉa vizio tuj malaperis. Ree en la kruston rekiĝis antaŭtimoj pri la edzino,
ri la pileto.

Anstataŭ la promesitaj tri minutoj pasis ne malpli ol kvin - dek minutoj. En la vago-
o, kiel antaŭe, ĉiuj dormis kaj de ekstere aŭdiĝis nek ia sonorilsono, nek ies voĉo. Saj-
is, ke ĉio subite mortis ĉirkaŭe, ke ĉio finiĝis, ŝiriĝis.

Sed jen, fine, tra la vagono kuris, malpacile spirante, kun lanterno en la mano ia
ezvojisto.

—Ĉu baldaŭ ni ekveturos pluen? Oni parolis, ke... - la junulo sin turnis al li.

—Ne plu frue ol post kvar - kvin horoj!... - tiu respondis nevolonte, abrupte, ne halt-
nte en sia rapida kuro. - Antaŭ nia reno memokaris apud la stacio katastrofo...

—Ĉu katastrofo?.. - ekkriis Ĉukov. Sed la fervojisto jam malaperis.

La terura por aŭdosento, malbonpromesa vorto „katastrofo", kiel ĉoko eksonis
a la vagono. Oni tuj ekmoriĝis, ektusis, ekkuris for el la vagono. Kelkaj' ion kriis,
ĉi ploris.

—Ni iru, - diris ĝentile la junulo, prenante Ĉukov'on je la mano, - ebl', ni ankaŭ
stos utilaj al iu, ebl', ni ankaŭ helpos... Parolante „inter ni", tia akcidento...

—Ĉu mi ne estis prava?.. Cent' oj da homoj konfidis al li sian vivon, sian plej' grandan
majon kaj li, sentaŭgulo, ebriulo!.. - kriis Ĉukov, svingante per la pugnoj. - Kiam
stas kara ĉiu minuto, ĉiu momento, oni konsolas, ke la halto daŭros kvar - kvin horojn.
ed dum tiu tempo homo povas morti ne unu fojon, sed cent, mil fojojn!.. Ho, malfe-
ĉa, malfeliĉa edzino! Ho, mia karulo... - li ploris.

—Vi ne malesperu, mi petas, - mildvoĉe konsolis lin la junulo. - Vi ĉiam trogrand-
gas... Jen, parolante „inter ni", vi mem vidos tion. Mi certigas vin, la edzinon vi

oros konstata, la fileton...

Ĵi malrapide elvagoniĝis. En antaŭtagiĝa krepusko tra pluva nebulo estis vidata

n kelkaj paŝoj eta stacidomo, apud kiu malrapide, senbrue moviĝis iaj homsilueto j.

Ŝia mallarĝa pordo senĉese malfermiĝis kaj fermiĝis kun obtuza bruo kaj knarado,

aj homoj kunpuŝiĝante, interinsultante eniris kaj eliris tra ĝi. Ĉulkov kun sia kun-

lo ankaŭ eniris tien. Meze de negranda stacidomo, havinta nur unu fenestron,

ŝis alta seniorda amaso da pakaĵoj, sakoj, korboj kaj felvestaĵoj. Jen tie, jen alilo-

e sidis kaj kuŝis sur iliziroj, infanoj. Apude sur du mallongaj benkoj kaj sur la

lanko baraktis ĝemante kelkaj kontuzitoj. En la dejordcambro aŭdiĝis nesilentiĝan

a sonorilbruo de telefono kaj monotona frapetado de telegrafaparato. Tra ĝia malfer-

ita pordo oni povis vidi senmalhelpe, kiel konsternite kuris senĉese tra ĝi de la tele-

ono al telegrafaparato kaj reen, sala, hirtbarba altrenska staciestro en kaŭforma ĉa-

o, formovita sur la nukon mem, kaj malbutonumita uniformo, kiel atakis lin de ĉiuj

lankoj ĉiam novaj kaj novaj homoj, torente pleniginta j la ĉambron. Nenio estis aŭd-

ebla entuŝi ĉaoson de nervemaj voĉoj kaj sonorbruoj.

Ĉulkov kun sia kunulo trapuŝiĝis antaŭen.

– Diru, mi petas, – li sin turnis al la staciestro, kiu jus sidiĝis al telegrafaparato kaj

apidege-nerveme ekskribis per la mano tremanta je la klavo, – ĉu baldaŭ nia va-

onaro daŭrigos la vojon? Mia edzino...

– Ĉu vi jus falis de la luno? Ĉu vi ne vidas, ke okazis la malfeliĉo al la tuta vagonaro?..

e dekoj, eble, centoj da...

Lia parolo estis interrompita de telefonsonorado. Li kun indigno forlasis la klavon, kiu ris al la telefonokaj metis la tubeton al la orelo.

– Nu?.. jes, jes, mi jam cent fojojn parolis al vi!.. Mi ne scias, ĉe mi ĉio estis en ordo! Hm, hm... sendube... Ĉu mi kalkulis?.. Mi promesis... Mi ripetas, ke mi neniom an-taŭ vidis... Ĉu vi ne komprenas, ke mi ja estas sola, ke mi eĉ por unu minuto ne povas forlasi la dejorĉambron?.. Ĉu mi estas kulpa, ke oni ĝis nun ne donas ian help-on de ie?.. Kio, kio?.. Ne vere, ne!.. Do kion mi faros, oni dissiras min je pecoj... Ĉu mi estas ne homo?.. He, ke diabloj prenu ĉion kaj ĉiujn... mi frenezigos!..

Li jetis la tubeton.

– Sinjoroj!.. Kamaradoj, mi petas serioze, persiste, ke vi lasu min! – li diris al staz-antoj antaŭ li. Jia vo ĉo tremis. – Ĉu vi ne komprenas, ke vi malhelpas?.. ke mi estas so-la kaj vi... Atendu, estu pli paciencaj, venos helpvagonaroj, oni ĉion aranĝos, liberigos el vojon, helpos... Aŭskultu! Mi petas vin serioze, ke vi silentiĝu kaj tuj... alie mi... – li prenis en la manon revolveron.

– Ni iru, ni iru, – la junulo ekparolis rapidmaniere, tirante Ĉulkov'on.

Malproksime de la stacio, ĉirkaŭita de nigra silenta arbaro, apud la semafora mem masiĝis grupo de scivolulaj. Malgaje aspektis la elreliĝinta lokomotivo, profunde liĝinta per la antaŭaj radoj en sablon kaj ĥaose ŝutita de supre per grandaj rompo-ecoj de vagonoj kaj hejtoligno. Tra disbatita vitro de ĝia granda lanterno ankoraŭ malhele verŝiĝis antaŭen tra disrompitaj reloj strio de ruĝa lumo, kiel malfluidiĝ-ita sango, kaj super la tubo volvoplugis lastaj nubetoj de maldensa vaporo. La vago-

aj, jen ĵetitaj unu sur la alian, jen tute renversitaj, jen, fine, amasigitaj senorde laŭ-
rĝe de la rojo, perdis siajn kutimajn formojn kaj aspektis simile al amaso de disrom-
itaj, duonputriĝintaj ostoj sur bordo de dispostita malnova tombo.

Apud tute disbatita pakaĵa vagono ili ekvidis du virajn figurojn: ili kaŭris kaj ra-
ideme metis en poŝojn kaj surbrustaĵojn iajn ajojn, kuŝintaj apud granda disrompita
esto. Rimarkinte la homojn, ili tuj ĉesigis la laboron kaj forkuris.

– Ŝtelistoj!.. Ili estas ŝtelistoj!.. Vni de rus tuj senindulge pafmortigi tiajn person-
n. Parolante „inter ni"...

Kun ankoraŭ neniam sentita konsterniĝo kaj korpremiteco Ĉulkov rigardis la pa-
oramon de la ruiniĝo, malrapide pašante laŭlonge de la relvojo, kaj ne aŭdis la in-
ĝenoplenan parolon de sia kuzulo. Ĵe ĝenisiu, ie aŭdiĝis ies antaŭmorta stertoro,
e sub la rompopecoj akresone ploris sučinfano, sed prola krepusko kaj ĉiam densiĝinta
rebulo estis neeble ekvidi iun suferanton. Subite lia rigardo falis sur iasn homan
iguron, kiu, duonkušante apud radoj mem de unu rompita vagono, vane uzis pen-
n por pafi ion. Li silente sinjetis al ĝi. La homo estis helvitaĝa maljuna kondukto-
kun glate-razita mentono kaj grandaj, timeme vaginta j en spaco, okuloj. Li te-
as en unu mano sian lanternon, kiu pro ia miraklo restis tute nedifektita, kaj
e la alia peris elpreni ion el poŝo.

– Permesu, mi helpos al vi, – rapideme komencis Ĉulkov, – donu al mi vian mian-
n, leviĝu... Ĉu vi estas vundita?..

– Jen, la lanterno... la lanterno estingiĝis! – tiu respondis mallaŭte. – Ŝajne, io

kazis al la vagonaro kaj la lanterno plu ne lumas... - li aldonis ankoraŭ pli malla-
e, pli timeme. - La estraro kruele min punos, se oni vidos... Donu, mi petas, alum
on!...

La junulo tiutempe ekbruligis la lanternon kaj ĉe ĝia lumo kunteruro ili ambaŭ
imarkis, ke super la radoj altiĝis nur supra parto de la korpo de la malfeliĉulo,
e liaj piedoj, kaŝitaj sub dika tavolo de rompopecoj, estis neeligeblaj kaj sendube
ijektitaj. Malgraŭ tio la superintosin teris heroe, ellasinte nenian doloresonon,
enian plendon.

- Mi dankas, mi dankas... - li diris. - Nun oni vidos, ke mi estas sur mia poste-
o, ke mi ne dormis...

Kaj li en la antaŭa, duonkuŝanta pozo etendis antaŭen sian manon kun la brul-
enta lanterno.

Farinte nur du-tri paŝojn antaŭen, la scivolulo ree haltis por unu momento kaj ĉul-
or, ekrigardinte ion, tuj permis la okulojn kaj falis en la brakojn de la junulo ne povan-
e vidi la bildon: inter du muroj de du malsanaj kunpuŝiĝintaj vagonoj antaŭ li
em elstariĝis peceto de makzelo kaj iesl onga barbo, la kapo estis tute dispremita
aj la ruĝe-griza cerbo, malpliiĝinta inter la muroj, malsuprenpendis apud la
angmakulita barbo.

Lacaj, emociitaj de la nekutimaj impresoj, ili jam revenis al sia vagonaro,
itante rigardi la korŝirantan panoramon de la katastrofo, kiam subite ne-
le ilian atenton altiris elegante vestita juna homo, starinta sennove sur plac-

eto de unu vagono. Lia dorso estis apogita je vagonmuro kaj ia ronda supiĉe dika rompo-
eco de fera kradotiel alpremisiin je la ventro al la muro, tiel profunde enĵisenĝin, ke
ia eleganta palto ŝajnis protio tratranĉita laŭlarĝe sur la ventro. La malpeliĉulo est-
s kvazaŭ alnajlita al la muro kaj ne povis pari eĉ plej malgrandan moron, malgraŭ
io li aspektis indiferenta al sia stato kaj senemocia. Nur la bela pinto subdanda-
apelo estis sulkigita kaj la dekstra mano, per kiu li tenis ankoraŭ elegantan bast-
neton, tremis iel nenature, febre.

– Eble, vi havas cigaredon?.. – li ĝentile demandis la junulon per voĉo, en kiu sonis
nirinda pacienco, kiam iliaj rigardoj renkontiĝis.

– Kun plezurego!.. – tiu respondis, levigante al li tra oblikve kuŝinta, forŝirita
egmento de ia vagono kaj etendante al li cigaredujon.

– Ne, ne... Komence vi ekbruligu ĝin, mi ne povas... – li nezverne ekskuis per la kapo
aj sulkigis la tutan vizaĝon. – Mi delonge ne fumis kaj...

– Kia teruro, kia teruro!.. – konfuzite plustris la junulo, konsciante sian senfortecon
elpi al li iel. – Kion fari?.. Estu pacienca, karulo, ankoraŭ iom da tempo, parolante
nter ni", oni baldaŭ donos helpon... Ni tuj venigos al vi...

– Bagatelo!.. – tiu respondis, kun ĝuo plenbruste enspirante tabakfumon kaj, kva-
aŭ, senkonsciiĝante.

En tiu sama minuto venis helpvagonaro. Sur vagonplacoj de ĝi alte leviĝis ŝarĝo-
iloj, iaj grandamplekstaj strangformaj iloj, neniamantaŭe viditaj de la junulo,
ŝis dikaj ĉenoj, ŝnuregoj. Dum li trarigardis la ĝojn, el aliaj vagonoj larĝonde el-

ĝis roto de soldatoj kun hakiloj kaj segiloj en la manoj, malsanulistoj kun signo de ruĝa
kruco sur la manikoj, flegistinoj, kuracistoj. Senhezite, senprokraste ĉiuj ili, kvazaŭ
laŭ komando, tuj sinjetis al la amasoj de rompopecoj kaj post unu minuto ĉie inter la
lastaj ekmoviĝis, kiel formikoj, la noverenintoj. Jen tie, jen tie ĉi aŭdiĝis sonoj de seg-
oj, de hakilfrapoj, sonis disbatitaj vitroj, kun obtuza bruo falis dĉetataj tabuloj, feraj-
j. Laŭlonge de la relvojo plugrapide trakuris vico de homoj kun portiloj sur la ŝultroj.
La junulo ekmemoris pri la alpremito, al kiu li ĵus promesis helpon kaj, forlasinte
ulkon'on, li alkuris al soldatoj, kiuj proksime de li energie disĵetis rompopecojn.
– Li staras ankoraŭ viranta... li atendas!.. – li diris al li. – Venu, mi petas, liberigu lin!..
Li estas tie ĉi, tre proksime...
Kaj, akompanata de kelkaj soldatoj, armitaj per segiloj, li ree ekrampis sur la ko-
atan vagontegmenton.
– Ha, ree vi venis!.. – tiu diris. – Se eble, ankoraŭ unu!.. la lastan...
La junulo etendis al li budantan cigaredon. Li tuj kunpremis ĝin per la dentoj kaj.
erminte la okulojn, kun ia peliča mieno komencis enspiradi la fumon kaj larĝstrie
spiradi ĝin tra la buŝo kaj nazo. Dume apud li rapidege grincis du segiloj de la ven-
itaj soldatoj. La ferajo tre baldaŭ estis trasegita, sed pli frue, ol oni povis preni lin
erigitan per la manoj kaj meti sur alportitan portilon, li falis senviva.
Ŝvitkovritaj, malfacile-spirantaj portistoj kurportis de ĉiuj flankoj en specialajn
agonojn tiujn el superintoj, kiuj elmontris ankoraŭ ian signon de vivo, kadavrojn, sen-
ozmajn, kripligitajn homkorpojn oni metis en unu amason apud la semafora mem.

Kaj subite ies laûta ordonema voĉo tremigis la junulon, kiu ankoraû vagis sencele, observante la bolintan laboron:

—Kaptu lin, teru!.. Ĉu vi ne vidas, li freneziĝis?..

Renkonte al li kuris de la stacidomo inteligentvizaĝa vizo sen ĉapo. Lia surtuto estis malbutonumita, la kravato formovita flanken. Blankan, amelitan ĉemizon, kiu eriĝis eksteren, disblovis vento. Sovaĝe svingante per la manoj, ŝirante la ĉemizon, ploris kaj, teruze ridante per la malklaraj, elorbitiĝintaj okuloj, ĝemis:

—Kie estas la mono?.. Redonu mian monon!.. Kie estas la mono?..

Du soldatoj baris al li la vojon kaj penis deteni lin, sed tuj falis sub neatenditeelmontrita de li neordinara forto. Por helpi al la soldatoj alkuris iaj homoj. Ili ĉiraûis lin, faligis teren, kunligis kaj ektrenis al la stacidomo. Li bataktis, kontraûtaris kaj ne ĉesis krii laûte, korŝirante:

—Redonu mian monon!.. Kie estas la mono?..

Poste oni rakontis, ke li estis kasisto de ia banko, ke oni konfidis al li tre grandan monsumon por veturigi ien, kaj li ne sukcesis kunporti la monon el la vagono, de kie li subtile sendifekta pro ia miraklo en momento mem de la katastrofo.

Nur antaû la sunsubiro oni liberigis kaj riparis la difektitan relvojon kaj ĉukrok, reciĝita kaj elturmentita de ĉio vidita kaj trasentita dum la tago, povis semmal-dpe veturi pluen. Frumatene li disiĝis de la junulo en la urbo kaj rapidis en la hospitalon.

---

3. Surprizo.

Meze de vasta, luma vestiblo de la hospitalo malgaje, mallaûte flustris randa fontano. Kun bruetado la akvo falis en la akvujon, supersonante pašojn kaj mallaûtajn voĉojn de plegistinoj, kiuj, kvazaû sanpazonante per siaj senziproĉe-puraj vestoj kaj neĝoblankaj antaûtukoj, kiel fantomoj, glitis senbruetiene kaj zeen tra štuparoj. ele volveram pintaj supren je ambaû flankoj de la fontano. Tiuĉi senbrueco, silento iam epikis je Čulkov premegate, maltrankvilige. Li malrapide leviĝis en la trian etaĝon j haltis en la delonge-konata atendejo - grandaĉambro kun tri fenestroj, rigardetaj en la korton, kaj kun longa tablo kun karafo de akvo kaj glasoj, kun amaso de malvoraj, jam multeuzitaj ilustritaj libroj. Antaûe ol sidiĝi al la tablo, li informiĝis de nu preterpasinta senenocia, trankvilmiena plegistino pri la edzino, sed tiu inone-estre interrompis en la komenco mem lian scivolemon, aludinte, ke lia vizito stas tro frua, neĝustatempa, ke nun malsanuloj akceptas matenan banujon, ost kiu ili matenmanĝos, ke poste vizitos ilin la ĉefkuracisto kaj nur post tio, t.e. ost tri-kvar horoj, oni permesos al parencoj kunvidiĝi kun ili.

— Mi scias, mi scias la ordojn, - rapideme siavice interrompis šin Čulkov, - mi ja stas ofta vizitanto, mi scias ĉion... Sed mi atendis ricevi devi ĝenerale iam sciigon i stato de la edzino...

— En kia ĉambro ši estas?

— En la ĉambro № 8... Ši estas...

— Mi ne scias, - ši diris sektone kun malŝate-„acida" miena, - mi servas en la ĉambro

14a... Atendu, kiam venos la tempo, oni diros al vi... - ŝi aldonis indiferente - apatie kaj malaperis.

La sintenado de la flegistino nek mirigis, nek ofendis Ĉulkor'on, li tro bone konis la hospitalon kaj ĉiujn ordojn kaj morojn de ĝi. Li sidiĝis al la tablo kaj trinkis glason da akvo.

En liaj oreloj estis aŭdata ankoraŭ trudema bruado de vagonrado, la koro estis ankoraŭ premegita de antaŭsentoj kaj neklaraj antaŭsentoj. La tempo pasis tuemtige - malrapide kaj ŝajnis, ke granda horloĝo, pendinta ĝuste kontraŭ li inter la fenestroj kaj laŭte monotone tiktakinta, jam delonge nefunkciis plu. Por mallongigi la atendadon, Ĉulkor jen komencis trarigardi la ĉambron, kies plej malgrandajn detalojn li jam konis, jen foliis unu libron post la alia, sed ankaŭ tiu ĉio estis delonge enuata, ne interesa, enuiga. Li formovis la librojn, apogis la lacan kapon je la mano super la tablo kaj enpensiĝis. Subite li ekmemoris sian vojkunulon - la dande - vestitan junulon kaj apenaŭ rimarkebla rideto tuj glitis tra liaj palaj lipoj. „Li flegis min dum la tuta vojo, - li tuj ekpensis, - kaj mi eĉ ne dankis lin, mi eĉ ne demandis lin pri la nomo... Jes!.. „Interni", „interni"... Ĵaĝoje homoj alkutimiĝas al uzado de pure - stulta j' alparolajoj, kiel tiu ĉi „interni"!.. Tamen li estas bonulo kaj naivulo, ankoraŭ tute ne scianta la vivon... Ĵa mankaŭ mi estis tia, ia mankaŭ mi estis en la kredi je mirakloj. Kaj li parolis... jes... li parolis, ke mi troros la edzinon en konstato, dume oni jam avertis min telefone pri la mala... Tamen... Ki ja songis Sin en la vagono ĝuste tian, saman!.. Ho, se!.. Sed tio ĉi estas neebla, neebla... Sed, se?.. Tiam mi estus plej feliĉa homo en la mondo!

Mi dorlotus ŝin, kiel infanon, mi gardus ŝin... Mi ne forlasus ŝin sola eĉ por unu minuto..."

— Ĉu vi enuas? Jen estas bona libro, se vi volas, - diris subite la maljuna kuracisto, kun rideto metante sur la tablon dikan lede-bindita n Biblion. — Ju el malsanulaj legis ŝin kaj de tiam ĝi restis...

Ĉu kvar instinkte etendis al ĝi la manojn kaj, ĉiam ankoraŭ ĝuante la felicaĵojn de tenojn, kiujn li havis en sia imago, decidis hazarde malfermi la libron kaj tralegi tekston tiamaniere aperontan antaŭ liaj okuloj. „Mi tuj sciiĝos, ĉu..." - li ekpensis kaj ekse ekrigardis la malfermitan paĝon. Li estis tuj treege surprizita, tralegante en la komenco mem de la paĝo: „Se iu el vi superas, tiu preĝu... Se iu el vi malsanas, tiu venu la pliaĝulojn de la eklezio, kaj ili preĝu super li... Kaj la preĝo de la kredo savos la malsanulon, kaj la Sinjoro relevos lin..." Ĉio tio ĉi estis tiel simpla kaj klara, tiel nova kaj neatendita, ke li longe ne povis forigi la okulojn de la konsoligaj vortoj kaj ĉiam legis ilin denove, ĉiam trovante en ili novan, antaŭe kaŝitan por li sencon, kaj sentante nekutiman emocion. „Do kies estas la konsilo? Ĉu de Kristo?..." - li pensis, serĉante la titolon de la libro kaj la aŭtoron. „Jakobo..." - li, fine, tralegis la solvon kaj senkonscie malfermis alian paĝon de la libro, kie li kun ne malpli granda miro tralegis: ... Pro la malgrandeco de via kredo, ĉar vere mi diras al vi, ke se vi havos kredon... nenio estos neebla por vi..." „Kredo, kredo, preĝo... — li ekmurmuris, - jen, kio estas la savo, la ĉefa!..." kaj li ekmemoris, ke li iam antaŭ tre longe ankaŭ kredis kaj preĝis. Li ekmemoris, ke li, restante ankoraŭ knabo-gimnaziano, ĉiumatene kune kun aliaj knaboj vizitis sur voje

al la lernejo ĉiun preĝejon, ĉiun kapelon, kie ili arde preĝis kaj kisis krucifiksonkaj iko-
nojn, ke li formetis sian ĉaponantaŭ ĉiu renkontata pastro, petis de li benon kaj po-
te respektoplene kisis lian manon. Li klare ekmemoris jam delonge-forgesitan mal-
rasetan, kvazaŭĝiban modestan figuron de la maljunulo pastro, kiu instruis en
a lernejo la religion, kiun oni tre amis pro lia neordinara boneco kaj afableco. Li ek-
nemoris liajn konversaciojn, kiuj tiam entuziasmigis ĉiujn knabojn, li ekmemoris li-
jn kortušajn rakontojn pri la lasta tago de la surtera vivo de Kristo, dum kiuj nek li
nem, nek liaj aŭskultantoj povis sin deteni de larmoj. La rememoroj estis tiel dolĉaj,
grablaj. „Ĉu ne protio, ĉu ne prola blinda, knaba kredo mi tiam sukcesis en ĉio?" - li pensis.
e en proksima preĝejo oni eksonorigis al meso kaj tiu ĉi sonoro šajnis al li tia parenca,
kora alvoko, ke li ne povis kontraŭstari ĝin kaj tuj eksentis nevenkeblan deziron ĉeesti
diservon. Li jam leviĝis de la seĝo, kiam li estis surprizita: kontraŭli staris tre ju-
a, ĉarmviŝaĝa flegistino, rigardinta lin kun nekutima kundolenco kaj parto-
reno.

- Ĉu vi atendas kunvidiĝon kun iu? - ŝi demandis lin mildvoĉe, jus iliaj rigardoj
nkontiĝis.

- Jes, jes, - li balbutis, konfuziĝinte kaj ĝojante, - en la ĉambro. Mi estas mia edzi-
... johanna jak... Ŝi estis operaciota... kaj mi ne scias, ĉu ŝi...

- Ha, mi scias, mi scias! - la knabino vigle interrompis lin kaj šiaj okuloj ekbrilis per
liĉa rideto. - Kvankam mi servas nur kelkajn tagojn en la ĉambro, mi konas šin
ege. Ŝi estas konstata, ŝi baldaŭ resaniĝos... Bonvolu atendi iom. Mi diros al vi,

kiam venos la horo...

—Ni dankas vin, ĉarma knabino, vi revivigis min, vi...

Pro subita emocio Ĉulkov ne povis daŭrigi. Sed tio estis superflua, la knabino kompreris, ke ŝi konsolis unu superulon kaj jam same senbrue, kiel ŝi venis al li, malaperis en labirinto de la hospitalo.

Restinte sola, li ree sidiĝis kaj almoris la Biblion. Li bedaŭris, ke antaŭe li malmultenis la libron kaj, šajne, nun deziris dum la turmentiga atendado rekompenci sin pro a longa indiferenteco al ĝi. Jom post iom la ĉambro pleniĝis, ĉie aŭdiĝis mallaŭta interparolado, sed Ĉulkov tiel profundiĝis en la legadon, ke li rimarkis nenion. Nur kiam tra la ĉambro brue iris laŭte piedfrapante korpulenta figuro de la ĉefkuracisto, kompanata de kuracistoj kaj flegistinoj, kiam ĉiuj sidintoj en la ĉambro leviĝis kaj reverencis al li, nur tiam revenis al la realeco ankaŭ Ĉulkov. Li fikse ekrigardis la horizĝon, poste la indiferentajn, ridintajn vizaĝojn de la trairintoj. Tuj post ili en la pordo peris la knabino, ŝi okulsigne invitis lin sekvi post si. Kun la koro preskaŭ ĉesinta bati o la ĝojo li sekvis ŝin, ĉiam demandante sin: „Ĉu ŝi resaniĝas? Ĉu ree la feliĉo estas el proksima de mi?..“ Antaŭe estis videbla la komuna ĉambro 48 kun malfermita rdo. Apud ĝi la knabino haltis kaj cedis al li la vojon. Larĝpaŝe li preteriris longan on de litoj, turniĝis maldekstren, ja tie apud fenestro staris la lito de lia edzino.

— Sinjoro, sinjoro, kien vi iras? — plustris la knabino post li. — Jen estas via malsanulino!.. i suprenaje ekrigardis la montritan direkton kaj daŭrigis la vojon. Li ĉion scias, ŝi ndube eraras. Jen estas la fenestro, jen la lito. Sed kiu ĥazis, la lito estas malplena...

Sur la kusenon estas metita ne ĉifita nigblanka tegilo, la litkovrilo estas ordigita... Unu momenton li staras silente, hezitante.

- Kie ŝi estas?.. Kie estas mia Johanna?.. - li flustras. - Ĉu ŝi...

- Ŝi, karulino mortis... Ŝi ĉiam atendis vin, - de la najbara lito li ekaŭdis virinan voĉon.

- Kiun vi bezonas? Ĉu Johanna'n Jakovlevna?.. Ŝi kuŝas jen tie, malantaŭe, - flustre skonfuzigĝinte la knabino.

- Ne... Ŝia nomo estis Johanna Jakimovna. Ŝi mortis, - respondis la voĉo de la najbara lito.

En la korto de la hospitalo staris muregita malbonaspekta masonita kortintejo kun rustigĝinta tegmento kaj forfalinta stukajo. Sur ĝia larĝa pordo pendis granda sezuro. Ĉulkor longe staris senmove antaŭ ĝi.

- Ĉu vi volas ricevi kadavron de mortinto? - subite li aŭdis ies voĉon.

Antaŭ li staris sen ĉapo mezmezeska viro en multeportita palto kaj flate rigardis lin per siaj ruĝaj mallargetaj okuloj.

- Jen estas loĝejo de la gardisto, - la viro daŭrigis. - Se vi permesos, mi tuj venigos lin, ol mi antaŭe petos vin, ke vi aĉetu ĉerkon ĉe mi... Mi havas bonegajn ĉerkojn kaj ndas ilin pli malkare ol iu ajn, mi certigas vin. Kian vi bezonas, ĉu grandan, ĉu tinfanan?..

En la malgranda gardobudo estis malpure kaj mallume. Densa nubo de tabak- mo plenigis ĝin ĝis la plafono mem. Ĉe tablo sidis du bubo j en ĉapoj kaj, laŭte iz-

kerinsultante per abomenaj vortoj, ludis je kartoj.

—Pâŝa,-diris la ĉerkkomercisto al unu el la Buboj,-jen la sinjoro deziras ricevi kadavron...

-Ĉu sinjoro?..-demandis sarkasme ridetante unu el la ludintoj, jetante sur la tablon restaĵon de cigaredo.-Se li estas sinjoro, li atendu, lia kadavro neniel forkuros, ĝi estas ŝlosita...

Nur post longaj kontraŭparoloj, dum kiuj Ĉulkor silentis, kiel mutulo, la Bubo kpumis novan cigaredon kaj prenis de najlo en la muro pezan kunligaĵon de ŝlosiloj.

Kun obtuza bruo la pordo de la mortintejo malfermiĝis kaj de tie en la vizaĝo de Ĉulkor ekblovis malvarma, naŭza kadavrodoro. Nekformetinte la ĉapon, nek ellasinte el la buŝo cigaredojn la Buboj eniris. Post ili sekvis Ĉulkor kaj la ĉerkkomercisto.

-Bonvenon!-diris al ili unu Bubo.-Elektu, kiun vi deziras.. Via komerĉaĵo estas nega, sortimentita! He, maljunulaĉo,-li aldonis, frapante per la mano je la ŝlinta ventro de kadavro de la maljunulo,-vi ankoraŭ kuŝas, nenie vin prenas... deĉe, ni estos devigitaj elĵeti vin al hundoj...he-he-he!..-li ekridis sovaĝe, vulgare.

-Meze de la ĉambro staris largega tablo kaj laŭlarĝe de ĝi kuŝis vico de tute nudigaj kadavroj. Ĉulkor alpaŝis al ĝi kaj tuj rekonis inter la kuŝintaj tiun, kiun li serŝis. Lia Johanna kuŝis meze de la tablo kun la mano kruce kunmetitaj sur la brusto kaj ŝiaj longaj haroj pendis ĝis la planko mem. Ŝia pala vizaĝo ankoraŭ

konservis trajtojn de iama beleco kaj nur bluintaj freŝaj kunkudroj postoperaciaj
ur la ventro malbeligis ŝian kadavron en ĝia nekutima nudeco. Ĉulkov eksplor-
gis kaj sveris.

4.„ Li fariĝis tia religiema..."

Vintre venis en la vilaĝon la popatrino de Ĉulkov. Ŝin zenkontis la vartist
o kaj kelkaj el samvilaĝaj virinoj, ĉiuvespere vizitintaj la domon. La zenkonto kaj
terparolo okazis pro neceso en la kuirejo, ĉar la mastro post enterigo de la edzino
am ŝlosis la pordojn en la ĉambrojn kaj ne permesis, ke oni malhelpu al li.

- Nu, kiel vi fartas? - demandis la gastino, kisante la vartistinon. - Ĉu estas sa-
a la nepo? Kaj la mastro?..

- Dank' al Dio, ĉiuj ni fartas bone, bona sinjorino. La knabeto estas sana, mi gar-
es lin, kiel mian okulon. Li dormas nun en la lulilo, tie... - ŝi montris per la ma-
o la fermitajn ĉambrojn. - Kiam li eksploras, li - la mastro vokas min tien...

- Do kion li faras? Ĉu li akceptas iun tie? Ni aŭdis, li malsteliĉulo tute frenezigis...

- Ho, kian terurajon vi parolas, mia kara... Oni mensogas, oni mensogas, ne kredu!
e, li tute aliiĝis, li ne permesas, ke oni maltrankviligu lin...

- Do kion li faras tie sola?

- Vi scias, kion li faras. Li - kazulo fariĝis tia religiema, tia religiema, kva-
i ermito: ĉiutage li vizitas la preĝejon kaj tejne li multe, tre multe preĝas, ĉi-
n li legas religiajn librojn kaj ĉiuvespere kunvokas jen ĉiujn nin, - ŝi montris la

irinojn, - kaj ankaŭ devigas preĝi.

Ŝi rigardis la okulojn per antaŭtuko.

— Sidiĝu, sidiĝu! Sidiĝu ankaŭ vi, karulo, - ŝi sin turnis al la reteriigisto, - jam aldaŭ li finos la preĝadon kaj vokos nin.

Kaj post nelonge ŝi aldonis pli malalte:

- Ĉu vi aŭdas? Li preĝas...

Ĉiuj streĉis la aŭdosentojn kaj en la reviviga silento mem aperis en mi klare ke aŭdis ost la pordo ies profundajn ekspirojn kaj laŭtan flustrvoĉon.

Li preĝas!... - multesignife aldonis okulsigninte la vartistinon.

Kia malfeliĉo, kia malfeliĉo, - flustris la gastino. - Tio ĉi estas ĝuste religia enezeco, pri kiu oni parolis al mi. Kaj kia bona homo li estis, kiel li amis Jonan...

Ĉu ĉiuj kunvenis? - in [redacted] laŭte demandis post la pordo.

Ĉiuj, ĉiuj, karulo! - tuj vigle respondis la vartistino, alkurante al la pordo mem. - tuj enlasos ĉiujn nin, ke ni preĝu kun li. Tion ĉi li aranĝas ĉiuvespere. Ni iru!... Ne oru, karulino, li ne ŝatas...

Eniru! - ordonvoĉe ripetis Ĉulkov, malfermante la pordon, sed ankoraŭ ne erante. - Vartistino, elprenu la knabon el la lulilo!

Kion li ordonas ankoraŭ?...

Ke mi alportu la infanon, ke ĝi alzutiniĝu al preĝo kaj...

Sinjoro, li pereigos la infanon! Karulino, netuŝu la etulon, mi petas...

Li ne povas... Kion vi timas? Ja ĉiutage...

-Eniru!-la voĉo ree ripetiĝis.

La topatrino paris krucosignon kaj sin ĵetis antaŭen. Sed jus ŝi paris kelkajn paŝojn, sur la sojlo iu ĉirkaŭprenis ŝin kaj korpo ŝian rizaĝon pez varmaj kisoj.

-Panjo!.. Kiel mi ĝojas, ĉu vi ankaŭ?.. -li balbutis emociite, apenaŭ spirante. -Ĉu vi aŭdis? Ŝi... Johanjo mortis, oni tranĉmortigis ŝin en la hospitalo! Ah mem vid-is, jen tiel!... -li paris rapidmovan mangeston laŭlonge de la ventro super sia mal-aŭtonomita surtuto. -Sed vi, panjo, ne malĝoju, ne malesperu, mi petas...

-Karulo, ĉu estas ĉble ne malĝoji?-ŝi ploronte, interrompis lin. -Ah kompatas vin. Ankoraŭ antaŭ nelonge vi estis tia bona, belaspekta... kaj nun vi aspektas kiel malĝunulo...

-Ĉu vi jam ploras, panjo?..

-Jen larmoj estas neĉble...

-Jes!... -li diris pensoplene. -Antaŭe mi ankaŭ ploris, ĉar tiam mi ankoraŭ vivis nenion, mi vagis en mallumo... Ah superis kaj ploris...

-Ah ankaŭ superas...

-Pregu, panjo!.. Ĉu vi legis iam: „Se iu el vi superas, tiu pregu...“ Ĉu vi scias, ke malbona ekzemplo al ni estas pro manko de nia kredo, pro nesufiĉa pregado, ni mem ne spertis. Se mi antaŭe pregus, se mi kredus, ŝi ne mortus! Kredu, panjo, kredu! Peskigu en vi la kredon, kiel mi! Ho, la kredo ĉion povas!.. Ĉu vi ree ploras? Jen, kia malĝuna vi fariĝis kaj plorema! Nu, pri kio vi ploras?-li ekridetis kaj post nelonge denove demandis: -Pri kio?.. Ĉu vi timas la morton? Ne timu, ĝin, panjo, ne timu! Ĉu vi

ias? Ĉuon i parolis al vi? Mi nun kreskigas en mi la kredon kaj poste, ĉe lejam post
longe, kiam ĝi supiĉe kreskos en mi, mi faros miraklojn, mi revivigos mortintojn,
i revivigos ĉiujn!.. Vere, vi vidos! Komence mi revivigos Johanjon, poste vi, ka-
panjo, poste la vartistinon, onklinon Lukerja'n, onklinon Matrena'n... - li pa-
lis kun kresxanta entuziasmo, glitante per la arde-brilintaj okuloj de unu ĉe-
into al la alia. - Poste mi revivigos vin, ankaŭ vin... - li daŭrigis, montrante per
nano la ceterajn.

La vizinoj kortuŝe plorĝemetis kaj višis la okulojn. La bopatrino, aŭskultante
sensencan parolon, nur malgaje skuetis la kapon.

Sed vin sentaŭgulon, mortigiston, mi ne revivigos! - subite li tondrvoĉe ekkriis,
ngeste montrinte la veturigiston, kiu kun scivoleco observis la nekutiman sce-
n, sin apogante malantaŭe je la muro. - Vi trane mortigis šin, vi estu malbenita
ĉiam tuta via idaraĉo! Via sorto estu eterna morto, geheno!..

Kara mia, kion vi parolas?.. Frankviliĝu, kiun vi malbenas? Ĉi ja estas mia
urigisto...

u la veturigisto? Ha, mi eraris... Bone... - li daŭrigis ĉiam fikse rigardante la
n. - Tamen... tamen, ĉu vi scias? Nun mi rekonas lin, jes, mi rekonas... Ĉi estas
ubaĉo, kiu mokistie je la kadavroj! Mal-be-ni-ta, ke vi...

ru krucosignon, mia kara! Kion vi parolas? Mi certigas, ke li estas...

u vere?.. Nu, pardonu, panjo!.. Plu ne ploru, plu ne timu! Mi revivigos vin, mi ĉi-
ĉiujn revivigos, vi vidos!.. Kaj nun mi ĉiuj genuiĝu, genuiĝu, pregu!.. - li kun

lozego genuiĝis antaŭ ikonoj meze de la ĉambro, furioze kriante ion, kion plu
n neniu povis kompreni.

BUCHBINDEREI
VRBA